

Vergaderjaar 2015–2016

33 450

Mariene Strategie voor het Nederlandse deel van de Noordzee

31 710

Deltaprogramma

Nr. 48

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2016

Met deze brief wil ik u, mede namens de Minister van Infrastructuur en Milieu, informeren over hoe Nederland zich inzet voor de bescherming van haaien en roggen.

Wereldwijd gaat het nog onverminderd slecht met deze kwetsbare groepen vissen. Internationale afspraken over de aanpak zijn vastgelegd in onder meer het Food and Agriculture Organisation of the United Nations (FAO), het International Plan of Action for the Protection of Sharks (IPOA) en het EU haaienactieplan (2009).

U bent in 2009 (Kamerstuk 21 501-32, nr. 330) en 2012 (Kamerstuk 21 501-32, nr. 637) geïnformeerd over deze ontwikkelingen en de Europese en Nederlandse bijdragen aan deze afspraken. Sindsdien is er een aantal lichtpuntjes te constateren, vooral internationaal. De bescherming van haaien krijgt meer aandacht in regionale visserijbeheersorganisaties, er worden nu meer gegevens verzameld en er is er meer kennis over de vangsten en de biologie van de soorten. Bovendien is een aantal strenge maatregelen genomen, zoals aanzienlijke reducties in vangstmogelijkheden en het plaatsen van bestanden op de lijst van verboden soorten. Deze maatregelen dragen echter onvoldoende bij aan het bereiken van een goede milieutoestand in de Noordzee in 2020. Uit de wetenschappelijke adviezen van ICES (International Council for the Exploration of the Sea) blijkt dat sommige soorten niet herstellen of zo langzaam herstellen dat er in 2020 nog geen sprake kan zijn van een gezond bestand.

Op 14 december 2015 heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu mede namens mijn voorganger u het Nationaal Waterplan 2016–2021 gezonden (Kamerstuk 31 710, nr. 35). Overeenkomstig het bijbehorende Programma van maatregelen voor de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM, Mariene Strategie deel 3) zijn in de periode 2013–2014 de voorbereidingen getroffen voor een actieplan haaien en roggen in de Noordzee. Ik heb hiertoe in 2013 onderzoeksinstituut IMARES, de Nederlandse Elasmobranchen Vereniging (NEV), Bureau Wing en het LEI gevraagd om advies

over de bescherming van haaien en roggen¹ die voorkomen in de Noordzee en om een verkenning van mogelijke maatregelen². De resultaten zijn voorgelegd aan een klankbord, met onder andere vertegenwoordigers van milieuorganisaties en de visserijsector en tevens besproken in bijeenkomsten van de Noordzee Adviesraad³. De resultaten en de gesprekken met bovengenoemde organisaties vormen de basis voor mijn actieplan.

In bijgevoegd actieplan⁴ zet ik uiteen hoe ik de bescherming van de haaien en roggen in de Noordzee vorm wil geven. Hiermee geef ik invulling aan het aangekondigde KRM-haaienactieplan⁵ 2015–2021.

Bij de aanpak heb ik rekening gehouden met de aard van de gemengde visserijen in de Noordzee, de best beschikbare wetenschappelijke kennis, bestaande regelgeving en met sociaaleconomische aspecten. De aanpak loopt langs drie sporen:

1. Educatie en communicatie,
2. Het verminderen van ongewenste bijvangst,
3. Het verhogen van de overlevingskansen.

Ik zal u via de voortgangsrapportages over het Gemeenschappelijk Visserijbeleid op de hoogte houden over de ontwikkelingen en voortgang van het KRM-haaienactieplan.

Tot slot merk ik op dat mijn ambitie niet stopt bij de Noordzee. Het KRM-actieplan maakt deel uit van een brede strategie over de Nederlandse inzet op de bescherming van haaien en roggen in Caribisch Nederland, in internationale fora, zoals de EU, visserijbeheerorganisaties (RFMO's), visserijpartnerschapsakkoorden, Convention on Migratory Species, OSPAR, de handel in bedreigde diersoorten (CITES). Deze Nederlandse strategie zal ik u op korte termijn toesturen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam

¹ Walker, P. & Kingma, I. 2013 Onderzoek naar haaien en roggen in Nederland in het kader van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie, 30 november 2013. Nederlandse Elasmobranchen Vereniging. Amsterdam.

² Walker, P., Kingma, I., vd Water, M. De Blaeij, A. & Strietman, W. 2015. Voorwaarden voor herstel van haaien en roggen populaties in de Noordzee, 20 maart 2015. Nederlandse Elasmobranchen Vereniging. Amsterdam.

³ Noordzee Adviesraad (North Sea Advisory Council) adviseert de Europese Commissie en de lidstaten over diverse visserij onderwerpen en bestaat uit vertegenwoordigers uit de sector en de NGO's (artikel 43–45 van de basis verordening EU 1380/2013)

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁵ Met «haaien» wordt bedoeld alle kraakbeenvissen, inclusief haaien en roggen.